

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 26 lutego 2014 r.

Poz. 863

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-3.4131.45.2014.AB WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 13 lutego 2014 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594, poz. 645, poz. 1318)

stwierdzam nieważność

§ 8 ust. 1 zdanie drugie w brzmieniu „**Dyrektora instytucji kultury powołuje i odwołuje Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino**”, **§ 11**, **§ 13** Załącznika do uchwały Nr XLI/359/14 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie nadania statutu *Gryfińskiemu Domowi Kultury*.

Uzasadnienie

W dniu 28 stycznia 2014 r. Rada Miejska w Gryfinie, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r., poz. 406), podjęła uchwałę Nr XLI/359/14 w sprawie nadania statutu *Gryfińskiemu Domowi Kultury*. Zgodnie z powołanym przepisem *instytucje kultury działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora*. Z kolei, w ust. 2 ww. regulacji ustawodawca wskazał, iż *Statut zawiera:*

- 1) *nazwę, teren działania i siedzibę instytucji kultury;*
- 2) *zakres działalności;*
- 3) *organy zarządzające i doradcze oraz sposób ich powoływania;*
- 4) *określenie źródeł finansowania;*
- 5) *zasady dokonywania zmian statutowych;*
- 6) *postanowienia dotyczące prowadzenia działalności innej niż kulturalna, jeżeli instytucja zamierza działalność taką prowadzić.*

Nie budzi zatem wątpliwości kompetencja rady gminy do podjęcia uchwały w powyższym zakresie, istotne jest jednak to, że organ jednostki samorządu terytorialnego podejmując prawotwórcze działanie, a więc wydając akty prawa miejscowego, w tym nadając statuty instytucjom kultury (zgodnie z orzecznictwem sądowoadministracyjnym uchwały w tym przedmiocie zawierają przepisy powszechnie obowiązujące – zob. wyrok NSA z dnia 20 marca 2009 r., sygn. akt II OSK 1526/08) zobowiązany jest czynić to wyłącznie na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie (art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). W konsekwencji, uchwała wydana w oparciu o przepis prawa ujęty w akcie wyższego rzędu, nie może naruszać norm wynikających z innych regulacji ustawowych, jak też wykraczać poza ramy określone przez ten przepis.

W toku postępowania nadzorczego ustalono, że uchwała Nr XLI/359/14 Rady Miejskiej w Gryfinie nie spełnia omówionych wyżej wymogów.

W § 8 ust. 1 zd. drugie Załącznika do ww. aktu, stanowiącego Statut Gryfińskiego Domu Kultury postanowiono, że „Dyrektora instytucji kultury powołuje i odwołuje Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino”, modyfikując w ten sposób brzmienie art. 15 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, który kompetencję w tym zakresie przyznaje organizatorowi, wskazując jednocześnie, że jest on zobowiązany do współdziałania w tym zakresie ze związkami zawodowymi działającymi w tej instytucji

kultury oraz stowarzyszeniami zawodowymi i twórczymi właściwymi ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję – ustawodawca zastrzegł bowiem, że organizator występuje do tych podmiotów o opinię. Kwestią bezsporną jest, że uprawnienie do powoływania i odwoływania dyrektora instytucji kultury posiada organ wykonawczy gminy, wynika ono bowiem wprost z art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym, istotne jest jednak, że w trybie powoływania dyrektora instytucji kultury mieści się także obowiązek zasięgnięcia opinii odpowiednich podmiotów. Brzmienie § 8 ust. 1 zd. drugie Załącznika do uchwały Nr XLI/359/14 wskazuje jedynie organ upoważniony do powołania dyrektora, a nie zawiera w istocie sposobu i trybu powołania, co w konsekwencji powoduje uzasadnione wątpliwości, że wbrew regulacji ustawowej, Burmistrz Gryfina nie będzie zobligowany do podjęcia określonych działań tj. wystąpienia o opinię do związków zawodowych działających w Gryfińskim Domu Kultury, a także stowarzyszeń zawodowych i twórczych (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 1 grudnia 2010 r., sygn. akt III SA/Wr 650/10).

Organizacje związkowe oraz stowarzyszenia twórców działające w określonej instytucji kultury mają również prawo opiniowania projektu regulaminu organizacyjnego instytucji, nadawanego przez jej dyrektora, co jednoznacznie wynika z treści art. 13 ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Tym samym, w kontekście powyższych uwag, za wadliwy należy uznać przepis § 11 Statutu, przyjętego uchwałą Nr XLI/359/14, który uprawnia dyrektora do nadania regulaminu organizacyjnego po zasięgnięciu opinii wyłącznie Burmistrza Gryfina, z pominięciem kompetentnych również i w tym zakresie organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców.

Z kolei, w rozdziale IV. zatytułowanym „GOSPODARKA FINANSOWA GDK” w § 13 Rada wskazała, że „do składania w imieniu GDK oświadczeń woli dotyczących rozporządzania majątkiem, a także zaciągania zobowiązań, wymagane jest współdziałanie Dyrektora i Głównego Księgowego lub osób przez nich upoważnionych”, naruszając granice ustawowego upoważnienia, a także wkraczając w sferę uprawnień zastrzeżonych dla dyrektora instytucji kultury. Stosownie bowiem do brzmienia art. 17 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej *dyrektor instytucji kultury zarządza instytucją i reprezentuje ją na zewnątrz*, natomiast rada gminy nie została umocowana do formułowania w statucie instytucji kultury jakichkolwiek ograniczeń odnoszących się do tak określonej kompetencji dyrektora. Przypomnieć wypada w tym miejscu, że rada gminy określa w statucie źródła finansowania, nie ma więc żadnego uzasadnienia dla wprowadzania na tej podstawie szczegółowych przepisów rozstrzygających o innych kwestiach dotyczących gospodarki finansowej instytucji kultury

Biorąc pod uwagę przedstawioną w niniejszym rozstrzygnięciu argumentację, stwierdzenie nieważności **§ 8 ust. 1** zdanie drugie w brzmieniu „**Dyrektora instytucji kultury powołuje i odwołuje Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino**”, **§ 11**, **§ 13** Załącznika do uchwały Nr XLI/359/14 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie nadania statutu Gryfińskiemu Domowi Kultury, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Ryszard Mićko
WICEWOJEWODA